

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (11.8E-53)SD -

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2012 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3), Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1731 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 4), Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 5), Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 6). Įstatymo projektas Nr. 1 ir Įstatymo projektas Nr. 6 parengti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme patvirtintą bazinį dydį (toliau – BD) 1785,4 euro, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. birželio 28 d. nutarimą Nr. 516 „Dėl 2024 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ – kuriame nuo 2024 m. sausio 1 d. patvirtinta minimalioji mėnesinė alga (toliau – MMA) 924 eurai, bei įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ X skyriaus misiją – visuomenės poreikius atitinkantis viešasis sektorius ir tęsiant viešojo sektoriaus vadovų darbo užmokesčio reformą, siekiant, kad viešajame sektoriuje dirbtų stiprūs, atsakingi ir motyvuoti vadovai, gebantys efektyvinti viešojo sektoriaus veiklą ir užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę. Įstatymo projektas Nr. 2 parengtas siekiant patikslinti Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo, įsigaliosiančio nuo 2024 m. sausio 1 d., taikymo sritį, numatant, kad šis Įstatymas taikomas Lietuvos mokslo tarybos pirmininkui, o jo pavaduotojui – ne, kadangi Lietuvos mokslo tarybos pavaduotojas nėra valstybės pareigūnas. Įstatymo projektas Nr. 3 ir Įstatymo projektas Nr. 4 parengti siekiant suderinti šių įstatymų nuostatas su Įstatymo projektu Nr. 1.

Įstatymo projektu Nr. 5 siūloma papildyti Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio 8 dalį nuostata, pagal kurią iš pareigų atleidžiamam valstybės tarnautojui, kurio pareigybė neatitinka valstybės tarnautojo sąvokos, ir toje pačioje įstaigoje su atleidžiamu valstybės tarnautoju sudarant darbo sutartį, būtų išsaugoma jo teisė į nepanaudotas kasmetinių atostogų dienas (ne daugiau kaip už trejus tarnybos metus, išskyrus atvejus, kai faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti), kurios suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatas. Darbuotojui, pradėjusiam darbą pagal darbo sutartį, kasmetinės atostogos

suteikiamos pagal Darbo kodekso nuostatas, išsaugant iki tol įgytą darbo stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Toks pakeitimas parengtas siekiant taupyti valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų lėšas.

Pateikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymų projektais sprendžiamas problemas, siūlomas jų sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	<p>Įstatymo projekto Nr. 1 tikslas – suformuoti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų teisingą ir teisėtus lūkesčius atliepanti darbo apmokėjimo reglamentavimą, priartinti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo sąlygas prie valstybės tarnybos, taip sumažinant administracinę naštą įstaigoms taikant valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimą reglamentuojančius teisės aktus bei užtikrinant vieningą viešojo sektoriaus atlygio politiką, taip pat suteikti daugiau įgaliojimų vadovams, sukuriant profesionalų vadovų, pavaduotojų ir darbuotojų korpusą, apmokamą konkurencingu atlygiu bei orientuotą į viešojo sektoriaus efektyvų veikimą bei padidinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Įstatymas) numatytus minimaliuosius pareiginės algos koeficientus, siekiant, kad nuo 2024 m. sausio 1 d., MMA nustačius 924 eurus ir BD – 1785,40 euro, jų dydžiai eurai nebūtų mažesni už nustatytą MMA ir atitiktų Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad minimalusis darbo užmokestis – mažiausias leidžiamas atlygis už ne kvalifikuotą darbą. Taip pat siekiama gerinti mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, vykdant išpareigojimus, nustatytus Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030), Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane ir Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėse sutartyse.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 2 tikslas – patikslinti Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo taikymo sritį, numatant, kad šis Įstatymas taikomas Lietuvos mokslo tarybos pirmininkui, o jo pavaduotojui ir nariams – ne, kadangi Lietuvos mokslo tarybos pavaduotojas nėra valstybės pareigūnas.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 3 ir Įstatymo projekto Nr. 4 tikslas – suderinti nuostatas su Įstatymo projektu Nr. 1.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 5 tikslas – taupyti valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų lėšas.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 6 tikslas – suformuoti, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė (toliau – viešoji įstaiga), profesionalų vadovų korpusą, apmokamą konkurencingu atlygiu bei orientuotą į viešosios įstaigos veiklos efektyvinimą, bei rezultatyvumą, numatyti viešųjų įstaigų darbuotojų apmokėjimo taisykles.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pakeisti įstatymo pavadinimą, numatant, kad tai yra biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimą reglamentuojantis įstatymas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo reglamentavimo sritį. - Papildyti Įstatymo 1 straipsnio 2 dalį nurodant, kad Įstatymas netaikomas komisijų nariams, jei specialiuose įstatymuose nenurodyta, kad jų darbas apmokamas šio įstatymo nustatyta tvarka; - Papildyti Įstatymo 1 straipsnio 2 dalį nurodant, kad Įstatymas netaikomas veikloje, atliekamoje pagal įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis dalyvaujantiems darbuotojams - Nebeskirstyti biudžetinių įstaigų į grupes pagal biudžetinės įstaigos pareigybių skaičių. - Papildyti administracinių padalinių vadovų ir jų pavaduotojų pareigybių

	<p>grupę nurodant, jog šiai grupei taip pat priskiriami ir kiti specialistai, kurie turi pavaldžių darbuotojų ar yra prilyginti vadovaujantiems darbuotojams.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Panaikinti darbuotojų, su kuriais sudarytos darbo sutartys dėl mentorystės pareigybių grupę. - Numatyti, kad biudžetinės įstaigos darbuotojų pareigybių skaičių ir pareigybių sąrašą nustato biudžetinės įstaigos vadovas, konsultuodamiesi su darbuotojų atstovavimą įgyvendinančiais asmenimis. - Atsisakyti kintamosios dalies, kaip privalomos skatinimo priemonės atitinkamai įvertinus darbuotoją ir numatyti kitus skatinimo būdus, išskiriant atskirą Įstatymo straipsnį apie skatinimą, bei suteikti galimybę kolektyvinėse sutartyse arba darbo apmokėjimo sistemose nusimatyti kintamosios dalies mokėjimo ir skyrimo sąlygas. - Suteikti galimybę kolektyvinėse sutartyse susitarti dėl palankesnių apmokėjimo už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą ar darbą, kai yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų bei budėjimą sąlygų. - Numatyti, kad darbo apmokėjimo sistema nustatoma atsižvelgiant į Vyriausybės patvirtintas rekomendacijas. - Patikslinti pavyzdinius kriterijus, kuriais remiantis gali būti nustatomi pareiginės algos koeficientai, t. y. darbo patirtis, išsilavinimas, veiklos sudėtingumas, atsakomybės ir savarankiškumo lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas, darbo sąlygos ir kiti kriterijai. - Patikslinti pareiginės algos koeficiento vienetą apibrėžiančią nuostatą, numatant, kad tai yra Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatytas BD. Taip pat siekiant Įstatymą suderinti su naujuoju bazinio dydžio įstatymu atsisakoma nuostatos, kad BD kasmet nustatomas nacionalinėje kolektyvinė sutartyje, kaip perteklinės. - Atsisakyti pareiginės algos koeficientų diferencijavimo pagal vadovaujamo darbo patirtį ir (ar) profesinio darbo patirtį, Įstatymo 1 priede reglamentuojant minimalią pareiginės algos koeficiento ribą, numatant, kad biudžetinės įstaigos darbuotojo pareiginės algos maksimalus koeficientas negali viršyti įstaigos vadovo pareiginės algos maksimalaus koeficiento dydžio, išskyrus tuos atvejus, kai pareiginė alga didinama iki 100 proc. dėl trūkstamų profesijų atstovų trūkumo darbo rinkoje ar trenerių ir socialinių paslaugų srities darbuotojų kvalifikacinių kategorijų. Taip pat numatyti, kad pareiginės algos koeficientas keičiamas darbo apmokėjimo sistemoje numatytais atvejais. - Apibrėžti ne tik minimalią pareiginės algos koeficiento ribą, tačiau ją taip pat susieti su MMA dydžiu (ne mažiau kaip 1,1 MMA), siekiant išvengti situacijų, kai kvalifikuotas darbas savo koeficientu susilygintų su nekvalifikuoto darbuotojo darbo užmokesčiu. Tai leistų biudžetinėms įstaigoms savo apmokėjimo sistemose didinti nustatytus pareiginės algos koeficientus, net jeigu Įstatymas kasmet, padidėjęs MMA, nebūtų keičiamas. - Numatyti tokias pačias priemonių rūšis, kokios yra numatytos nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Valstybės tarnybos įstatyme ir nustatyti minimalią (ne mažiau nei 10 procentų pareiginės algos) ir maksimalią (iki 80 proc.) priemokos ribą. - Pakeisti kasmetinio veiklos vertinimo tikslą, numatant, kad šio vertinimo tikslas – nustatyta tvarka įvertinti biudžetinės įstaigos darbuotojo kompetenciją ir pasiektus rezultatus. - Numatyti, kaip kad numatyta nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Valstybės tarnybos įstatyme, kad tiesioginis biudžetinės įstaigos darbuotojo vadovas darbuotojo veiklą gali įvertinti taip: 1) viršijanti lūkesčius (gali būti nustatomas didesnis pareiginės algos koeficientas, taikant ne mažiau kaip 0,06 didesnę pareiginės algos koeficientą, tačiau ne didesnę negu tai pareigybei nustatytas didžiausias pareiginės algos koeficientas, o mokyklos vadovui, jo pavaduotojui ugdymui,
--	--

	<p>mokyklos ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjui, švietimo pagalbos įstaigos vadovui, jo pavaduotojui ir švietimo pagalbos įstaigos skyriaus vedėjui, kurių darbas laikomas pedagoginiu, – ne didesnis negu 1,4 šio įstatymo 2 priede nustatyto pareiginės algos koeficiento (nes jiems netaikomi koeficientų intervalai, o didžiausia galima pareiginė alga, įskaitant pastoviąją ir kintamąją dalis, šiuo metu gali siekti 1,4 pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio), arba gali būti taikomos Įstatyme numatytos skatinimo priemonės, arba darbuotojas Įstatyme numatyta tvarka gali būti perkeliamas į aukštesnes pareigas); 2) atitinkanti lūkesčius (teisinė padėtis nesikeičia ir vertinimas yra baigiamas); 3) iš dalies atitinkanti lūkesčius (teisinė padėtis nesikeičia, tačiau biudžetinės įstaigos darbuotojui nustatomas privalomas kvalifikacijos tobulinimas); 4) neatitinkanti lūkesčių (gali būti nustatomas mažesnis pareiginės algos koeficientas, taikant ne mažiau kaip 0,06 ir ne daugiau kaip 0,18 mažesnę pareiginės algos koeficientą, tačiau ne mažesnę negu tai pareigybei nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas, o mokyklos vadovui, jo pavaduotojui ugdymui, mokyklos ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjui, švietimo pagalbos įstaigos vadovui, jo pavaduotojui ir švietimo pagalbos įstaigos skyriaus vedėjui, kurių darbas laikomas pedagoginiu, taikant 0,1 mažesnę pareiginės algos koeficientą, arba Įstatyme numatyta tvarka gali būti perkeltas į žemesnes pareigas toje pačioje biudžetinėje įstaigoje, arba gali būti sudaromas ne trumpesnės negu 2 mėnesių ir ne ilgesnės negu 6 mėnesių trukmės biudžetinės įstaigos darbuotojo veiklos gerinimo planas).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taip pat, numatyti galimus neeilinio vertinimo atvejus ir vertinimo sąlygas bei kasmetinio ir neeilinio veiklos vertinimo apskundimo tvarką. - Numatyti, kad darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos ypatumai taip pat gali būti nustatyti kolektyvinėse sutartyse arba darbo apmokėjimo sistemose. - Papildyti Įstatymą 10 straipsniu („Skatinimas“), numatant, kad už nepriekaištingą pareigų atlikimą biudžetinės įstaigos darbuotoją į pareigas priimančias asmuo gali skatinti tokiais pačiomis skatinimo priemonėmis, kaip ir nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Valstybės tarnybos įstatyme. Biudžetinės įstaigos darbuotojai, kuriems per paskutinius 6 mėnesius buvo nustatytas darbo pareigų pažeidimas, neskatinami, išskyrus atvejį, kai darbuotojo veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius. Numatoma, kad kintamoji dalis, kaip skatinimo priemonė gali būti numatyta kolektyvinėje sutartyje ar darbo apmokėjimo sistemoje, o kitos darbuotojų skatinimo priemonės gali būti numatytos kolektyvinėje sutartyje arba vietiniuose norminiuose teisės aktuose. - Atsižvelgiant į naują BD perskaičiuoti komisijų nariams mokamo atlygio už darbą komisijose dydžius. - Panaikinti Įstatymo 1-4 priedus ir numatyti naują 1 priedą, kuriame nurodytos naujos pareiginės algos minimalių koeficientų darbuotojams ribos bei numatoma minimali ir maksimali įstaigos vadovo pareiginės algos koeficiento riba, kuri yra suderinta su Valstybės tarnybos įstatyme numatyta vadovams taikytina pareiginės algos koeficientų riba. - Didinti Įstatymo priede numatytus minimalius pareiginės algos koeficientus, kad nuo 2024 m. sausio 1 d., nustačius MMA ir taikant naują BD, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Tik tiems darbuotojams, kurių pareigybė yra D lygio, pareiginė alga nustatoma ne mažesnė nei MMA dydžio. - Patikslinti buvusį Įstatymo 5 priedą, reglamentuojantį pedagoginių darbuotojų darbo, apmokėjimą, ir laikyti jį 2 priedu, kuriame siūloma: <ol style="list-style-type: none"> 1) mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių ir kitų pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos koeficientus nuo 2024 m. sausio 1 d. padidinti 10 proc., nuo rugsėjo 1 d. – dar 10 proc. (palyginti su koeficientais, nustatytais iki 2023 m. gruodžio 31 d., bendras padidėjimas sudaro 21 proc.);
--	---

	<p>2) mokyklų vadovų pareiginės algos koeficientus nuo 2024 m. sausio 1 d. padidinti 18,4 proc., nuo rugsėjo 1 d. – dar 10 proc. (palyginti su koeficientais, nustatytais iki 2023 m. gruodžio 31 d., bendras padidėjimas sudaro 30 proc.), kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m. būtų 40 procentų didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą. Tuo pačiu dydžiu siūloma didinti ir mokyklų vadovų pavaduotojų, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, taip pat švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos koeficientus;</p> <p>3) padidinti (ne daugiau, nei didinami pareiginės algos koeficientai) pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (netiesioginio darbo valandų skaičių), jei jos nesiekia 36 valandų per savaitę, siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų. Taip siekiama palaipsniui priartėti prie vienodos 36 valandų darbo laiko normos;</p> <p>4) nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. 1 valanda padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo valandų skaičių, atitinkamai sumažinant tiesioginio darbo valandų skaičių (nekeičiant bendros 36 valandų darbo laiko normos), kad ankstyvojo ugdymo mokytojai turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms. 2024 m. planuojama minėtų mokytojų netiesioginiam darbui skirti iš viso 6 valandas iš 36 valandų per savaitę.</p> <p>Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma pakeisti Valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymo 2 straipsnio 16 punktą, išbraukiant Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotoją.</p> <p>Įstatymo projektu Nr. 3 ir Įstatymo projektu Nr. 4 yra suderinamos nuostatos su Įstatymo projektu Nr. 1.</p> <p>Įstatymo projektu Nr. 5 siūloma papildyti nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio 8 dalį nuostata, pagal kurią iš pareigų atleidžiamam valstybės tarnautojui, kurio pareigybė neatitinka valstybės tarnautojo sąvokos, ir toje pačioje institucijoje ar įstaigoje su atleidžiamu valstybės tarnautoju sudarant darbo sutartį, būtų išsaugoma jo teisė į nepanaudotas kasmetinių atostogų dienas (ne daugiau kaip už trejus tarnybos metus, išskyrus atvejus, kai faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti), kurios suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatas. Darbuotojui, pradėjusiam darbą pagal darbo sutartį, kasmetinės atostogos suteikiamos pagal Darbo kodekso nuostatas, išsaugant iki tol įgytą darbo stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.</p> <p>Įstatymo projektu Nr. 6 siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Numatyti, kad Įstatymo nuostatos taikomos ir savivaldybių viešosioms įstaigoms. - Viešąsias įstaigas skirstyti į dvi kategorijas (viešąjį administravimą įgyvendinančias viešąsias įstaigas ir kitas viešąsias įstaigas); - Numatyti, kad viešųjų įstaigų vadovų pareiginė alga nustatoma vadovų darbo apmokėjimo sistemoje pagal nustatytus kriterijus, taikant BD. - Išplėsti vadovų pareiginės algos koeficientų režius ir atsisakyti nuostatos, kad pareiginė alga gali būti didinama iki 75 proc. viešųjų įstaigų vadovams, kurių įstaigos vykdo veiklą, skatinančią inovacijas, verslumą, verslo plėtrą ir investicijų pritraukimą į Lietuvos Respubliką, teikia metodinę pagalbą dėl nacionalinių plėtros programų portfelio bei viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų ar atlieka su valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas. - Išplėsti kriterijų ratą, nuo kurių turėtų priklausyti vadovui skiriama papildoma darbo užmokesčio dalis. Nustatyti, jog papildoma darbo užmokesčio dalis priklauso nuo pasiektų viešosios įstaigos veiklos tikslų įgyvendinimo ir (arba) viešosios įstaigos vadovui numatytų užduočių įvykdymo. Tikslai ir užduotys turi būti išreikšti konkrečiais veiklos rodikliais. Papildoma darbo užmokesčio dalis nustatoma ir išmokama vieną kartą pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinius, atsižvelgiant į praėjusių finansinių metų viešosios įstaigos
--	--

	<p>veiklos tikslų įgyvendinimo ir (arba) viešosios įstaigos vadovui numatytų užduočių įvykdymo rezultatus. Papildoma darbo užmokesčio dalis negali viršyti 30 procentų viešosios įstaigos vadovui praėjusiais finansiniais metais išmokėtos pareiginės algos sumos ir turi būti išmokama per mėnesį nuo finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Numatyti, kad viešosios įstaigos vadovui už viešosios įstaigos vadovo asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant viešosios įstaigos tikslus arba pasiektus papildomus išskirtinius rezultatus, pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinius galima skirti premiją, kuri negali būti didesnė nei keturios pareiginės algos. - Reglamentuoti priemonių mokėjimą – viešosios įstaigos vadovui gali būti skiriamos priemonės, priemonių suma negali viršyti 80 procentų pareiginės algos. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, viešosios įstaigos vadovui mokama Darbo kodekso 144 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka, už budėjimą mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka. - Numatyti, kad viešosios įstaigos darbuotojų (įskaitant ir viešosios įstaigos vadovo pavaduotojus) darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priemonės, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą, taip pat, kad darbuotojų darbo užmokestį gali sudaryti ir kitos darbo užmokesčio dalys, jei jų taikymas bus nustatytas viešosios įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje. - Viešosios įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas nustatyti viešojoje įstaigoje patvirtintoje darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje, kuri nustatoma vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis. - Numatyti, kad už nekvalifikuotą darbą viešųjų įstaigų darbuotojams negali būti mokama mažiau, nei viena MMA, o už kvalifikuotą darbą negali būti mokama mažiau nei 1,1 MMA, o viešosios įstaigos darbuotojų maksimalus pareiginės algos koeficientas negali viršyti viešosios įstaigos vadovo maksimalaus pareiginės algos koeficiento, nustatyto Įstatymo projekto Nr. 6 priede, išskyrus atvejus, kai pagal įstaigoje patvirtintą darbuotojų darbo apmokėjimo sistemą, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tam tikrų profesijų atstovų trūkumą Lietuvos Respublikos darbo rinkoje, darbuotojui numatoma didesnė pareiginė alga, bet ne daugiau nei 100 procentų didesnė už atitinkamai viešųjų įstaigų vadovų kategorijai nustatytą maksimalų pareiginės algos koeficiento dydį. - Reglamentuoti pavyzdinius kriterijus (darbo patirtis, išsilavinimas, veiklos sudėtingumas, atsakomybės ir savarankiškumo lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas, darbo sąlygos, ar kiti kriterijai), kuriais vadovaujantis darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje yra nustatomi maksimalūs darbuotojų pareiginės algos koeficientų dydžiai, pareiginės algos koeficientų intervalai konkrečioms pareigybėms. Numatyti, kad darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje taip pat nustatomi priemonių, premijų ar kitų darbo užmokesčio sudedamųjų dalių dydžiai ir jų skyrimo tvarka. Viešųjų įstaigų darbuotojų pareiginė alga turi būti peržiūrima ir keičiama darbo apmokėjimo sistemoje nustatyta tvarka.
III. Priemonių kaštai	<p>Įstatymo projekto Nr. 1 priede numatytiems minimaliesiems pareiginės algos koeficientų dydžiams padidinti 2024 metais reikėtų apie 38,6 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 1 2 priede nurodytų mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, švietimo įstaigų vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų pareiginės algoms didinti reikia: 2024 m. – 219 200 tūkst. Eur, 2025 m. ir vėliau – po 329 832 per metus. Šios lėšos numatytos, formuojant 2024 m. valstybės biudžeto projektą.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. 1 2 priedo 15 ir 21 punktams (įskaitant pakeitimus, kurie turėtų įsigalioti 2024 m. rugsėjo 1 d.) įgyvendinti dėl mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo su mokiniais valandų skaičiaus didinimo reikia: 2024 m. – 13 848 tūkst. Eur, 2025 m. ir</p>

	<p>vėliau – po 21 672 per metus. Šios lėšos numatytos, formuojant 2024 m. valstybės biudžeto projektą.</p> <p>Istatymo projektui Nr. 2, Istatymo projektui Nr. 3, Istatymo projektui Nr. 4 ir Istatymo projektui Nr. 5 ir Istatymo projektui Nr. 6 valstybės biudžeto lėšų nereikės.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Igyvendinus Istatymo projekto Nr. 1 planuojamus pokyčius bus užtikrinama vieningesnė atlygio politika viešajame sektoriuje, užtikrinamas teisingumo pojūtis, suteikiama daugiau prerogatyvos vadovams skatinti darbuotojus ir įgyvendinti teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimą, dėl ko gerės viešojo sektoriaus darbas, bus efektyviau panaudojamos valstybės lėšos ir suteikiamos viešosios paslaugos.</p> <p>Padidinus MMA bei minimalius pareiginės algos koeficientus, padidės nekvalifikuotų ir kvalifikuotų darbuotojų, specialistų, struktūrinių padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų darbo užmokestis, o kartu padidės ir jų perkamoji galia.</p> <p>Taip pat bus labiau įvertinta kvalifikuotų darbuotojų, specialistų ir struktūrinių padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų kvalifikacija, darbo sudėtingumas, todėl valstybė, kaip darbdavė, galės konkuruoti darbo rinkoje, pasirinkdama geresnius darbuotojus; bus nustatytas konkurencingas atlyginimas trūkstamų profesijų darbuotojams.</p> <p>Pakeitus Istatymo projekto 1 priedą, palyginus su pareiginės algos koeficientais, nustatytais iki 2023 m. gruodžio 31 d., C lygio pareigybių pareiginės algos minimalios ribos padidėjimas sudarys 69 eurus, B lygio – 65 eurus, A lygio – 80 eurų, struktūrinio padalinio pavaduotojo (A lygis) – 87 eurus, struktūrinio padalinio vadovo (A lygis) – 83 eurus, įstaigos vadovo pavaduotojo – 257 eurus, įstaigos vadovo – 610 eurų.</p> <p>Pakeitus pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, palyginti su pareigine alga, nustatyta iki 2023 m. gruodžio 31 d., mokytojų, švietimo pagalbos specialistų pareiginės algos padidėjimas sudarys nuo 317 iki 445 eurų, auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių – nuo 238 iki 283 eurų, mokyklų vadovų – nuo 833 iki 987 eurų, švietimo pagalbos įstaigų vadovų – nuo 759 iki 852 eurų; išnyks disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų; ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms. Pareiginės algos didės virš 60 tūkst. pedagoginių darbuotojų.</p> <p>Priėmus Istatymo projekto Nr. 2 pakeitimą bus patikslinta, kuriems Lietuvos mokslo tarybos valstybės pareigūnams yra taikomas šis Įstatymas.</p> <p>Priėmus Istatymo projektą Nr. 3 ir Istatymo projektą Nr. 4 bus suderintos šio projekto nuostatos su Istatymo projektu Nr. 1.</p> <p>Priėmus Istatymo projektą Nr. 5 bus reglamentuotas kasmetinių atostogų (ne daugiau kaip už trejus tarnybos metus, išskyrus atvejus, kai faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti) išsaugojimas valstybės tarnautojams, atleistiems iš valstybės tarnybos dėl to, kad jų pareigybė neatitinka valstybės tarnautojo sąvokos, ir toje pačioje institucijoje ar įstaigoje sudarius darbo sutartį.</p> <p>Tikimasi, kad Istatymo projektu Nr. 6 atliekami darbo užmokesčio sandaros ir dydžio pakeitimai užtikrins rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį viešųjų įstaigų vadovams ir darbuotojams bei leis į viešąsias įstaigas pritraukti kompetentingus vadovus, kurie užtikrins gerą viešųjų įstaigų valdyseną. Taip pat tikimasi, kad gerėjanti viešųjų įstaigų valdysena sudarys sąlygas asmenims ir ūkio subjektams gauti kokybiškesnes viešąsias ir viešojo administravimo paslaugas, didės visuomenės pasitenkinimas gaunamų paslaugų kokybe.</p>

Priėmus Istatymo projektą Nr. 1 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki Istatymo įsigaliojimo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 253 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 254 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios projektą;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą (kartu su Vidaus reikalų ministerija), reglamentuojantį biudžetinės įstaigos darbuotojų vienkartinių piniginių išmokų mokėjimą;

4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą (kartu su Vidaus reikalų ministerija), reglamentuojantį biudžetinės įstaigos darbuotojų veiklos vertinimą.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 1, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija turės parengti ir iki Įstatymo įsigaliojimo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimo Nr. 360 „Dėl Siūlymo pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštosios mokyklos) vadovo pareigas teikimo buvusiam švietimo įstaigos vadovui tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 11 d. nutarimo Nr. 934 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija turės parengti ir kultūros ministras, socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras iki Įstatymo projekto Nr. 1 įsigaliojimo priimti šiuos įsakymus:

1) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. A1-177 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

2) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. A1-342 „Dėl Darbo arbitražo arbitrų atlygio ir kelionės išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir šių išlaidų dydžio nustatymo“ pakeitimo projektą;

3) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. A1-158 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

4) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-397 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų sveikatos priežiūros specialistų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą;

5) Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. rugsėjo 19 d. įsakymo Nr. IV-948 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 6 Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki 2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 26 d. nutarimą Nr. 598 „Dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų apmokėjimo“, taip pat parengti ir Vyriausybei pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimo Nr. 1177 „Dėl atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

Konkrečios Įstatymų projektų nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymų projektais teikiamuose Įstatymų projektų aiškinamuosiuose raštuose.

Įstatymo projektai Nr. 1 – 5 buvo pakartotinai teikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Respublikinei jungtinei profesinei sąjungai, Lietuvos profesinei sąjungai „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinei sąjungai, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinei sąjungai, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai, Švietimo ir mokslo profesinei sąjungai „Solidarumas“. Gautos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Nacionalinės teismų administracijos, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos, Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungų federacijos, Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinės sąjungos (toliau - LŠĮVPS) pastabos. Atsižvelgiant į LŠĮVPS pateiktas pastabas yra patikslinta Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodyto švietimo įstaigos vadovo veiklos vertinimo tikslo formuluotė. Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro pastabos suderintos darbine tvarka, dėl likusių pastabų į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymo projektas Nr. 6 apsvarstytas 2023 m. rugsėjo 26 d. tarpinstituciniame pasitarime. Įstatymo projektas Nr. 6 patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2023 m. rugsėjo 8 d. išvadoje Nr. NV-2249 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir darbo tvarka suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos specialistais.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės (vadovė Vita Baliukevičienė, tel. +370 611 34047, el. p. Vita.Baliukeviciene@socmin.lt) vyresnioji patarėja Agnė Nakčerienė (tel. +370 656 38257, el. p. Agne.Nakceriene@socmin.lt), patarėja Indrė Vaicekauskaitė (tel. +370 657 03311, el. p. Indre.Vaicekauskaite@socmin.lt). Pakeitimus, susijusius su pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimu, rengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento (departamento direktorė Eglė Radėnienė, tel. +370 684 26 858, el. p. Egle.Radeniene@smsm.lt) Švietimo ir sporto ekonomikos skyriaus (vedėja Jolita Mackevičienė, tel. +370 666 55 280, el. p. Jolita.Mackeviciene@smsm.lt) patarėja Danutė Bužinskienė (tel. +370 686 37 086, el. p. Danute.Buzinskiene@smsm.lt). Įstatymo projektą Nr. 5 parengė Vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnybos politikos grupės vyresnysis patarėjas Adrianas Mečkovskis (tel. +370 271 7198, el. p. adrianas.meckovskis@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas Nr. 1, 27 lapai;
2. Įstatymo projektas Nr. 2, 1 lapas;
3. Įstatymo projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 1 lapas;
4. Įstatymo projektas Nr. 3, 2 lapai;
5. Įstatymo projekto Nr. 3 lyginamasis variantas, 2 lapai;
6. Įstatymo projektas Nr. 4, 1 lapas;
7. Įstatymo projektas Nr. 5, 1 lapas;
8. Įstatymo projekto Nr. 5 lyginamasis variantas, 1 lapas;
9. Įstatymo projektas Nr. 6, 6 lapai;

10. Įstatymų projektų Nr. 1 – 5 aiškinamasis raštas, 17 lapų;
11. Įstatymo projekto Nr. 6 aiškinamasis raštas, 10 lapų;
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas;
13. Derinimo pažyma, 18 lapų;
14. Įstatymo projektų Nr. 1 antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai;
15. Įstatymo projekto Nr. 6 antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai;
16. Suinteresuotų institucijų ir organizacijų išvadų kopijos, 25 lapai.

Ministrė

Monika Navickienė